

ГААЛИЙН ЕРӨНХИЙ ГАЗРЫН БАРААНЫ АНГИЛАЛ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХЭЛТСИЙН
ГААЛИЙН УЛСЫН АХЛАХ БАЙЦААГЧ Н.ЦОЛМОНГИЙН
2024 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Нэг. Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин				Эхэлсэн дууссан хугацаа	Биелэлт хувь
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)			
	1	2	3	4	5		6	7
Зорилт 1: Олон улсын хууль ёсны худалдааг хөнгөвчлөх, түүний аюулгүй байдлыг хамгаалах								
1	Гаалийн зуучлагч	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	90	1.Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох, сунгах асуудлыг тусгай зөвшөөрлийн цахим системд шийдвэрлэсэн байна.	1. Зөвшөөрөл олгосон: 01.01-06.05-д ХХК, ХХК-ийн тусгай зөвшөөрөл хүссэн хүсэлтийг хянан баталгаажуулж, Сангийн яаманд цахимаар болон 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн 01/1176 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. Сангийн сайдын 2024 оны 04 дүгээр сарын 19-ний өдрийн 73 тоот тушаалаар 3 жилийн хугацаатай зөвшөөрөл олгосон. Сангийн яаманд хүргүүлсэн: Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн хугацаа нь 2024 оны 04 дүгээр сарын 26-ны өдөр дуусгавар болох ХХК, ХХК-ийн тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.5-д заасны дагуу сунгалтын хүсэлтээ хуулийн хугацаанд цахимаар ирүүлэхийг 02-2.1/1144, 1211, 1212 дугаартай албан бичгүүдээр мэдэгдсэн. Мөн тусгай зөвшөөрөл хүссэн Илт ХХК, ХХК-иудын хүсэлтийг хянаж, цахимаар болон 2024 оны 05 дугаар сарын 02-ны өдрийн 01/1739 дугаартай албан бичгээр Сангийн яаманд хүргүүлсэн, хянагдаж байна. Гаалийн байгууллагад хянагдаж байгаа: Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн хугацаа нь дуусгавар болсон ХХК, ХХК-ийн тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.5-д заасны дагуу сунгалтын хүсэлтээ хуулийн хугацаанд цахимаар ирүүлэхийг 02-2.1/1651 дугаартай албан бичгээр мэдэгдсэн. Мөн тусгай зөвшөөрөл хүссэн ХХК, ХХК-иудын хүсэлтийг хянаж байна.		01.01-06.05	94
2	Гаалийн зуучлагч	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	90	2.Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд	2. 2019 онд Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд тавигдах стандартыг боловсруулж, Стандартчилал хэмжил зүйн газарт хүргүүлж байсан ч тухайн үед стандартыг танайхаас боловсруулахгүй гэдэг хариуг ирүүлсэн.		01.01-06.05	94

				тавигдах стандартыг боловсруулах	Харин "Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих журам"-ын төслийг шинэчлэн боловсруулж, тус журмын 2 болон 3 дугаар зүйлд "Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагааны зохицуулалт", "Гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтэнд тавигдах шаардлага, үйл ажиллагааны зохицуулалт" гэсэн зүйлийг шинэчлэн боловсруулж тусгасан. Тус журмын төслийг 2024.06.06-ний өдрийн МЗхурлаар хэлэлцүүлэхээр бэлэн болгож, танилцуулга, презентацийг бэлтгэсэн.		
3	Гаалийн зуучлагч	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	90	3.Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьсан байна.	3. ГЕГ-ын даргын 2022 оны А/341 дүгээр тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих журам"-ын 7 дугаар зүйлийн 7.1.1-д заасан зөрчил гаргасан 3 гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтний эрхийг ГЕГ-ын даргын 2024 оны А/06, А/211 тушаалаар, 7.1.3 дахь заалтыг зөрчсөн 2 гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтний эрхийг ГЕГ-ын даргын 2024 оны А/244 дүгээр тушаалаар тус тус хүчингүй болгосон. -Гаалийн газар, хороодын дарга нарт 2024 оны 03 дугаар сарын 14-ний өдрийн 02-2.1/976 тоот албан бичгээр гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтний анхан шатны сургалтад хамрагдаж, системд ажиллах эрх нээлгэсэн гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтнүүдийг нэрсийг хүргүүлж, дадлага, туршлага хуримтлуулах, гаалийн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор эхний 6 сарын хугацаанд томилогдсон газар тогтвор суурьшилтай ажиллуулах, зөвхөн тухайн гаалийн газар хорооны хяналтад байгаа барааг мэдүүлэхэд анхаарч, хяналт тавьж ажиллахыг мэдэгдсэн. -Монголын гаалийн зуучлалын мэргэшсэн холбоонд 2024 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 02-2.1/250 дугаартай албан бичгээр гаалийн газар, хороодод үйл ажиллагаа явуулж байгаа гаалийн зуучлагч байгууллагын гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтнүүдийн 2023 оны сүүлийн хагас жилийн үнэлгээг тусгай зөвшөөрлийн цахим системд дүгнүүлэх болсон тухай, хэрхэн нэвтэрч, өөрийгөө үнэлэх талаар заавар зөвлөгөө өгсөн мэдэгдлийг хүргүүлсэн. Мөн гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтний эрх авсан ажилтнуудыг дадлага, туршлага хуримтлуулах эхний 6 сарын хугацаанд томилогдсон газар тогтвор суурьшилтай ажиллуулах, зөвхөн тухайн гаалийн газар хорооны хяналтад байгаа барааг мэдүүлэхийг зуучлагч байгууллагад мэдэгдэж ажиллахыг 2024 оны 03 дугаар сарын 14-ны өдрийн 02-2.1/975 тоот албан бичгээр хүргүүлээ. -Гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтний "Өөрийн үнэлгээний хуудас"-ыг тусгай зөвшөөрлийн цахим системд нэвтрүүлж, гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтнүүдийн 2023 оны сүүлийн хагас жилд хийсэн ажлыг "Өөрийн үнэлгээний хуудас"-аар баталгаажуулж дүгнэлээ. 2023 оны сүүлийн хагас жилд идэвхтэй ажилласан /эрх хүчингүй болсон, жирэмсний амралт болон бусад шалтгаанаар ажлаас түр чөлөөлөгдсөн, гарсанаас бусад/ нийт 270 гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтнийг дүгнэж, нэгтгэл дүнг гаалийн газар, хороодоос албан бичгээр авч ажилласан.	01.01-06.05	93

4.	Гаалийн зуучлагч	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	90	4.Гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтний алдаа суурь түвшингээс 5-аас дээш хувиар буурсан байна.	4. 2023 оны эхний 06 сарын 05-ны өдрийн байдлаар нийт 1017985 бичлэг бүхий бараанд экспортын 244418, импортын 122744, нийт 367162 гаалийн мэдүүлгээр гаалийн бүрдүүлэлт хийсэн. 2024 оны эхний 06 сарын 05-ны өдрийн байдлаар нийт 1210060 бичлэг бүхий бараанд экспортын 312791, импортын 173825 нийт 486616 гаалийн мэдүүлэг бичигдсэн байгааг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад бичлэгийн тоо 192075 буюу 15,9%, экспортын 68373 буюу 21,8%, импортын 51081 буюу 29,4%, нийт гаалийн мэдүүлгийн тоо буюу 15,8%-иар тус тус өссөн үзүүлэлттэй байна. Барааны бичлэг болон гаалийн мэдүүлгийн тоонд цахим /өөрөө/-аар болон гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтнээр мэдүүлснийг дараах байдлаар харуулвал: <table><tr><td></td><td colspan="4">2023 оны эхний хагас жил</td><td colspan="4">2024 оны эхний хагас жил</td></tr><tr><td></td><td colspan="2">Цахим/өөрөө/</td><td colspan="2">ГБМ</td><td colspan="2">Цахим/өөрөө/</td><td colspan="2">ГБМ</td></tr><tr><td></td><td>тоо</td><td>хувь</td><td>тоо</td><td>хувь</td><td>тоо</td><td>хувь</td><td>тоо</td><td>хувь</td></tr><tr><td>Бич</td><td>315772</td><td>31.1%</td><td>702213</td><td>68.9%</td><td>396434</td><td>32.7%</td><td>813626</td><td>66.9%</td></tr><tr><td>Мэд</td><td>226865</td><td>61.8%</td><td>140297</td><td>38.2%</td><td>263131</td><td>54.1%</td><td>223468</td><td>45.9%</td></tr></table> 2024 оны тайлант үеийн байдлаар 1210060 бичлэг бүхий бараанд нийт 486616 гаалийн мэдүүлгээр бүрдүүлэлт хийсэн. Тайлант үеийн байдлаар 34787 мэдүүлгийг засварт буцаасан бөгөөд үүнээс гаалийн мэдүүлэгчээс шалтгаалахгүйгээр лабораторийн дүгнэлт, экспертизийн акт оруулах, зөрчлийн улмаас засварт буцаасан гаалийн мэдүүлгийн тоо 6900 байна. Алдаатай гаалийн мэдүүлгийн тоо 27887 байгаа бөгөөд нийт алдаатай мэдүүлгийн тоог нийт барааны бичлэгийн тоонд харьцуулахад 2,3%, нийт мэдүүлгийн 5,7%-ийг эзэлж байна. Алдаатай мэдүүлгийн 6208 нь өөрөө гаальд мэдүүлэх, 21679 нь ГБМ-ээр дамжуулан мэдүүлсэн. ГБМ-ийн алдааг нийт бичлэгийн тоонд харьцуулахад 1,7%, өөрөө мэдүүлсэн алдааг нийт бичлэгт харьцуулахад 0,5%-ийг эзэлж байна. Ийнхүү нийт алдаатай мэдүүлгийн тоо 2023 оны тайлант үеэс 15.1%-иар өссөн байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад барааны бичлэг 15,87%, мэдүүлгийн тоо 24,5%-иар өссөн нь нөлөөлсөн байна. ГБМ-ийн мэдүүлгийн алдааг нийт бичлэгийн тоонд харьцуулсан мөн үеийн дүнгээс 0,1 нэгж буюу 5.5 хувиар буурсан байна.		2023 оны эхний хагас жил				2024 оны эхний хагас жил					Цахим/өөрөө/		ГБМ		Цахим/өөрөө/		ГБМ			тоо	хувь	тоо	хувь	тоо	хувь	тоо	хувь	Бич	315772	31.1%	702213	68.9%	396434	32.7%	813626	66.9%	Мэд	226865	61.8%	140297	38.2%	263131	54.1%	223468	45.9%	01.01-06.05	93
	2023 оны эхний хагас жил				2024 оны эхний хагас жил																																															
	Цахим/өөрөө/		ГБМ		Цахим/өөрөө/		ГБМ																																													
	тоо	хувь	тоо	хувь	тоо	хувь	тоо	хувь																																												
Бич	315772	31.1%	702213	68.9%	396434	32.7%	813626	66.9%																																												
Мэд	226865	61.8%	140297	38.2%	263131	54.1%	223468	45.9%																																												
Зорилт 2: Улсын хилээр хууль бусаар бараа, тээврийн хэрэгслийг нэвтрүүлэхтэй тэмцэх																																																				
1	Гаалийн үнэ, үнэлгээ	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	90	Үнийн мэдээллийн санг 125000-аас доошгүй мэдээллээр баяжуулах, хэлцлийн бус аргаар үнэлсэн	Үнийн мэдээллийн санг 44,595 барааны үнийн мэдээллээр баяжуулан гаалийн үнийн хяналтын зорилгоор ашиглах боломжийг бүрдүүлсэн.	01.01-06.05	88																																													

				нийт бичлэгийн 25-аас доошгүй хувийг үнийн мэдээллийн сангийн мэдүүлэгтэй харьцуулан үнэлсэн байна.	Хэлцлийн бус аргаар үнэлсэн нийт бичлэгийн 38.3%-ийг үнийн мэдээллийн сангийн мэдүүлэгтэй харьцуулан гаалийн үнийг хянасан байна.		
2	Гаалийн үнэ, үнэлгээ	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	90	Хил орчмын болон тээврийн хэрэгслийн үнийн судалгааг тухай бүр хянаж, хариуг хүргүүлэх, үнийн хяналтын зорилгоор ашигласан байна.	- Замын-Үүд дэх гаалийн газарт Барилгын материалын хил орчмын судалгаа хийж ирүүлэх талаар 2024.01.16-ны 02.2.1/213 тоот албан бичгээр хүргүүлж, үнэ нь улирлын чанартай хэлбэлздэг бараа болох нийт 98 нэр төрлийн барилгын барааны үнийн судалгааг хийж ирүүлснийг ирүүлсэн судалгааг хянаж, 2024.03.27-ны 02-2.1/1173 тоот албан бичгээр чиглэл хүргүүлэн 0320240200001 дугаартай хавтсанд 1279 барааны үнийн мэдээллийг байршуулан 2024.04.04-ний өдөр баталгаажуулан үнийн хяналтын зорилгоор ашигласан. - ГЕГ-ын даргын тушаалаар баталсан ажлын хэсэг, удирдамжийн дагуу 2024 оны 05 дугаар сарын 12-17-ны өдрүүдэд ГЕГ-ын Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтэс, Бүрдүүлэлтийн цахим төв, Замын-Үүд дэх гаалийн газрын Гаалийн бүрдүүлэлтийн албаны албан хаагч нар болон [REDACTED] [REDACTED] машин механизм, тоног төхөөрөмж, ачааны автомашины үнийн судалгаа хийсэн. - Нийт 206 нэр төрлийн барааны үнийн судалгаа хийсэн судалгааг нэгтгэн хянаж, ЗҮГГ-т 2024.05.28-ны 02-2.1/2068 тоот албан бичгээр 88 барааны үнийг хил орчмын үнийн судалгаа хавтсанд байршуулах чиглэл хүргүүлж, 0320240300002 дугаартай хавтсанд байршуулан, 2024.06.04-ний өдрөөс эхлэн үнийн хяналтын зорилгоор ашиглаж эхэлсэн. - Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 15.2.2.4-д заасны дагуу БТКУС-ийн зүйл 8703-д хамаарах АНУ-аас импортлож байгаа зарим суудлын автомашины үнийн судалгааг "Бүрдүүлэлтийн цахим төв"-өөс хянуулахаар ирүүлснийг CAIS программын 2023 оны бүрдүүлэлтийн мэдээ, интернетээр нийтэд зориулан тараасан зарим нэг цахим сайтын үнэ зэрэгтэй харьцуулан 62 ш суудлын автомашины үнийг хянаж CAIS-ийн "Үнийн судалгаа" 01202401000002 хавсанд байршуулан баталгаажуулж мөрдөж байна.	01.01-06.05	90

					- Гаалийн тариф,гаалийн татварын тухай хуулийн 15.2.2.4-д заасны дагуу БТКУС-ийн Зүйл 87.04, 87.16-д хамаарах БНХАУ-аас импортлож байгаа зарим чирэгч автомашин, чиргүүлний үнийн судалгааг "Бүрдүүлэлтийн цахим төв"-өөс хянуулахаар ирүүлснийг CAIS программын бүрдүүлэлтийн мэдээ, 2023 оны судалгааны үнэ, интернетээр нийтэд зориулан тараасан зарим нэг цахим сайтын үнэ зэрэгтэй харьцуулан нийт 5 маркын 2014 оноос 2023 оны хооронд үйлдвэрлэгдсэн 154 нэр төрлийн чирэгч автомашин, 7 төрлийн 2014 оноос 2023 оны хооронд үйлдвэрлэгдсэн 63 ширхэг чиргүүлийн үнийг хянаж CAIS програмын 01202401000003 хавтсанд баталгаажуулан мөрдөж байна. -“Дорнод аймаг дах гаалийн газар”- аас Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 15.2.2.5 дах заалтыг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд үнэ нь улирлын чанартай хэлбэлздэг бараа болох нийт 73 нэр төрлийн барааны үнийн судалгааг хийж ирүүлснийг хянаж 2024.04.24 оны 02-2.1/1613 тоот албан бичгээр чиглэл хүргүүлсэн . -“Баян-өлгий аймаг дах гаалийн газар”- аас Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 15.2.2.5 дах заалтыг хэрэгжүүлэх ажлын хүрээнд үнэ нь улирлын чанартай хэлбэлздэг бараа болох нийт 87 нэр төрлийн барааны үнийн судалгааг хийж ирүүлснийг хянаж 2024.04.24 оны 02-2.1/1614 тоот албан бичгээр чиглэл хүргүүлсэн . - Гаалийн тариф,гаалийн татварын тухай хуулийн 15.2.2.4-д заасны дагуу БТКУС-ийн зүйл 8606-д хамаарах ОХУ-аас импортлож байгаа зарим ачааны вагоны үнийн судалгааг Бүрдүүлэлтийн цахим төвөөс хянуулахаар ирүүлснийг CAIS программын 2023 оны бүрдүүлэлтийн мэдээ, интернетээр нийтэд зориулан тараасан зарим нэг цахим сайтын үнэ зэрэгтэй харьцуулан 28ш ачааны вагоны үнийг хянаж 2024.05.08-ны 02-2.1/097 тоот дотоод зурвасаар чиглэл хүргүүлсэн. CAIS програмын 01202402000001 хавсанд байршуулж мөрдөн ажиллаж байна.		
3	Гаалийн үнэ, үнэлгээ	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	90	Олон улсын тээврийн үйлчилгээ үзүүлдэг байгууллагуудаас тээврийн зардлын тарифыг тогтмол авах ажлыг зохион байгуулах, тээврийн	УБТЗ ХНН-д 2024.03.21-ний 02/1076 тоот албан бичгээр олон улсын тээврийн үйлчилгээний тарифийн мэдээлэл авахаар хандсан. УБГГ, УХШИГГ, ЧХОУНБГГ, ЗҮГГ, ГСГГ-уудаас ирүүлсэн ачаа тээврийн үйлчилгээ хийдэг аж ахуйн нэгжүүдийн тээврийн зардлын тарифын мэдээллийг нэгтгэсэн. ЗҮГГ болон ЧХОУНБГГ-аас ирүүлсэн зардлын мэдээллийг дахин карго үйлчилгээ үзүүлдэг, ачаа	01.01-06.05	88

				зардлын төрөлжсөн судалгаа хийж, гаалийн үнийн хяналтын зорилгоор ашигласан байна.	тээврийн компаниудаас авч дахин нэгтгэх шаардлага гарсан. Дээрх мэдээлэл ирэхээр эцсийн байдлаар нэгтгэн Цахим бүрдүүлэлтийн төвд хүргүүлж үнийн хяналтын зорилгоор ашиглах боломжийг бүрдүүлнэ.		
4	Гаалийн үнэ, үнэлгээ	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	100	Гаалийн улсын байцаагч нар болон гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтнүүдэд үнэ, үнэлгээтэй холбоотой удирдамж, чиглэлээр хангах, зөвлөгөө өгөх, асуудал хариуцсан ажилтнуудыг сургалтад хамруулах, чадавхижуулах ажлыг зохион байгуулсан байна.	Бүрдүүлэлтийн дараах шалгалтын газарт 2024.01.25-ны 02-2.1/18 дугаартай дотоод зурвасаар Холлмарк ХХК, 2024.02.20-ны 02-2.1/31 дугаартай дотоод зурвасаар 25 ААН-ийг тус тус бүрдүүлэлтийн дараах шалгалт оруулах саналыг хүргүүлсэн. Бүрдүүлэлтийн цахим төвд [REDACTED] бүрдүүлэлттэй холбоотой гаалийн үнэлгээний асуудлаар 2024.02.16-ны 02-2.1/27 дотоод зурвасаар чиглэл өгсөн. Гааль зөвшөөрөв төлөвт орсон мэдүүлэгт дүн шинжилгээ хийж, БЦТ-д 2024.06.06-ны 02-2.1/109 дотоод зурвасаар 52 мэдүүлгийн гаалийн үнийг нягтлуулан, засуулахаар дотоод зурвас өгсөн. 2024.05.02-ны өдөр Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн гаалийн улсын байцаагч нарт хийсэн сургалтад гаалийн үнэлгээний чиглэлээр мэдээлэл бэлтгэн оролцсон. ГБМ-ний анхан, давтан 3 удаагийн сургалтанд гаалийн үнэ, үнэлгээний талаар мэдээлэл бэлтгэн оролцсон.	01.01-06.05	94
5	Гаалийн үнэ, үнэлгээ	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	-	Эрсдэл тооцох системд үндэслэн гаалийн үнийн хяналтыг оновчтой зохион байгуулах, гаалийн үнийн хяналтын тогтолцоонд шинэ хандлага төлөвшүүлэх	- Экспортын барааны гаалийн бүрдүүлэлтийн судалгаа хийж, БТКУС-ийн 3үйл 26.01-д хамаарах төмрийн хүдэр болон баяжмалын нийт мэдүүлгийн 1.5%, 3үйл 27.01, 27.02-т хамаарах нүүрс, нүүрсэн бүтээгдэхүүний 21.3% нь тус тус биржийн гэрээтэй мэдүүлэг эзэлж байгаа бөгөөд хэлцлийн үнийн аргаар гаалийн үнийг хянасан байна. Экспортын барааны гаалийн үнийн аргын хувьд хийгдсэн судалгаагаар хэлцлийн үнийн аргаар үнэлсэн 262200 бичлэг, 4 аргаар 72689 бичлэг байгаа нь хэлцлийн үнийн аргаар 78.3 хувийг үнэлсэн байна. - CAIS системийн "Эрсдэлийн удирдлагын програм"-д "гаалийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт эргэлтэд байгаа монголын барааг хилийн чанадад бүрмөсөн гаргах горим"-той /горимын код 100/, БТКУС-ийн 3үйл 2701, 2702 кодоод хамаарах, нүүрс, нүүрсэн бүтээгдэхүүн, 2601 кодоод хамаарах төмрийн хүдэр, төмрийн баяжмалын гаалийн бүрдүүлэлтэд "биржийн гэрээ"-тэй гэж мэдүүлсэн тохиолдолд гаалийн хяналтын ногоон төлөвт оруулах саналыг 2024.05.29-ний 02-2.1/104 дотоод зурвасаар ЭУХ-т санал хүргүүлсэн.	01.01-06.05	100 90
6	Гаалийн үнэ, үнэлгээ	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	-	Гаалийн үнийн хяналтыг цахимжуулах	Экспортын биржээр арилжаалагдаж байгаа эрдэс баялагын бүтээгдэхүүний судалгааг хийж, CAIS системд "гаалийн нутаг дэвсгэрт чөлөөт эргэлтэд байгаа монголын барааг хилийн чанадад бүрмөсөн гаргах горим"-той /горимын код 100/, БТКУС-ийн 3үйл	01.01-06.05	100 93

				боломжийг судалж эхэлсэн байна.	2701, 2702 кодоод хамаарах, нүүрс, нүүрсэн бүтээгдэхүүн, 2601 кодоод хамаарах төмрийн хүдэр, төмрийн баяжмалын гаалийн бүрдүүлэлтэд "биржийн гэрээ"-тэй гэж мэдүүлсэн тохиолдолд бичиг баримтын байцаагч хуваарилагдахгүй, мэдүүлэг бичиг баримтын шалгалт хийгдсэн төлөвт ордог байх прорамын саналыг МТГ-т 2024.05.29-ний 02-2.1/105 дотоод зурвасаар хүргүүлж, МТГ-ын дарга, ГУАБ-тай уулзалт хийж, програмын аргаар шийдэх боломжтой гэсэн хариуг авсан. Мөн БЦТ, МТГ-тай хамтран Япон улсаас импортолж байгаа Prius маркийн автомашиныг дуудлага худалдаатай, шалгуур үнэ хангасан тохиолдолд автоматаар хэлцлийн үнийн аргаар бичиг баримтын шалгалт хийгдсэн төлөвт орох програм хийгдэж, 2024.06.03-ны өдөр програмыг тестэлж үзсэн. Програмаас автоматаар үнэлэгдэж байгаа тул гаалийн үнийг автоматаар үнэлэхтэй холбоотой журам боловсруулах шаардлага гарч, журмыг боловсруулах ажил хийгдэж байна.		
7	Гаалийн үнэ, үнэлгээтэй холбоотой асуудлаар маргаан, гомдлын шийдвэрлэлт, хяналт тавьсан байдал	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	100	Гаалийн үнэ, үнэлгээтэй холбоотой ирүүлсэн санал, хүсэлт болон газар, хороодын даргын шийдвэрт гаргасан гомдол маргааныг шийдвэрлэн, шийдвэрийн цахим санг баяжуулсан байна.	Тайлант хугацаанд БАҮХ-ээс боловсруулсан, мөн хариу албан бичиг, дотоод зурвасыг хянаж хугацаанд нь хүргүүлж ажилласан. Үүнд: - Ирсэн нийт бичгийн тоо - 267, гомдол - 63 - Явсан бичгийн тоо- 81 - нийт 113 дотоод зурвас боловсруулан ГЕГ-ын бүтцийн нэгж, дэргэдэх байгууллагуудад хүргүүлж мэдээлэл солилцон хамтран ажилласан. - ЗББНДГ-аас ирүүлсэн 98 дотоод зурвасын хариуг хугацаанд нь хариу хүргүүлж ажилласан. 1. Гаалийн үнэ, үнэлгээтэй холбоотой ААН, иргэдээс ирүүлсэн анхан шатны шийдвэрийг давж заалдсан 57 гомдлыг судлан, 55 гомдлын хариуг албан бичгээр, 1 албан бичгийг утсаар, 1 гомдлын хариуг ДХШАБГ-т дотоод зурвасаар, хүргүүлж хугацаанд нь шийдвэрлэн ажилласан бөгөөд нэмж төлүүлсэн татварын зөрүү 1,8 тэрбум төгрөг байна. Гомдол, маргааны шийдвэрийг тухай бүр CAIS-ийн гаалийн үнэлгээний шийдвэрийн санд бүртгэн оруулсан. - [REDACTED] ХХК-ийн төлөөлөгчидтэй 2024 оны 02 сарын 22-ны өдөр гаалийн бүрдүүлэлт, гаалийн үнэлгээ, гаалийн байгууллагатай хамтран ажиллах асуудлаар ГЕГ-аас уулзалт зохион байгуулж, хамтран оролцсон. Тус компанийн экспортын зэсийн баяжмалын гаалийн үнэлгээний асуудлаар товч тайлбар өгч, 1 сарын гаалийн мэдүүлгийг хэлцлийн бусаар үнэлсэн үндэслэл, цаашид анхаарах асуудлаар харилцан ярилцсан. Тус компанид уг асуудлын хүрээнд 2024 оны 02 дугаар сарын 28-ны өдрийн 02-2.1/773 тоот албан бичгээр хариу хүргүүлж, Гашуунсухайт дахь гаалийн газарт хуулбарыг хүргүүлэн ажилласан.	01.01-06.05	95

				- [REDACTED] ХХК-ийн экспортын гаалийн үнэлгээний асуудлаар [REDACTED] гомдлын албан хариуг 2024.01.30-ны өдрийн 02-2.1/396 тоотор ГСГГ-т хүргүүлсэн. 2. Барааны ангилалтай холбоотой аж ахуйн нэгж, байгууллагаас ирүүлсэн 6 гомдлыг судлан хариуг хүргүүлж ажиллалаа. Үүнд: - [REDACTED] ХХК-аас 2024.01.14-ны 24/05 тоот албан бичгээр ирүүлсэн "[REDACTED]" гэх барааны ангиллын маргааныг судлан, БЦТ-ийн шийдвэрийг хэвээр үлдээх тухай хариуг 2024.01.23-ны 02-2.1/297 тоот албан бичгээр хүргүүлэв. - [REDACTED] Х-аас 2024.03.22-ны 27 тоот албан бичгээр ирүүлсэн "[REDACTED]" гэх барааны ангиллын маргааныг судлан, БЦТ-ийн шийдвэрийг хэвээр үлдээх тухай хариуг 2024.03.27-ны 02-2.1/1170 тоот албан бичгээр хүргүүлэв. [REDACTED] ХХК-аас 2024.05.02-ны 24/038 тоот албан бичгээр ирүүлсэн "[REDACTED]" гэх 7 нэр төрлийн барааны ангиллын маргааныг судлан, бараа тус бүрийн ангиллын кодыг тодорхойлон, хариуг 2024.05.03-ны өдрийн 02-2.1/1777 тоот албан бичгээр хүргүүлэв. [REDACTED]-ийн импортолсон мах, дайвар бүтээгдэхүүнийг [REDACTED] гэх барааны ангиллын шийдвэрийг хянуулах тухай албан бичиг ирүүлснийг дагалдах бичиг баримт, холбогдох материалыг судлан хянаж, БЦТ-ийн ангиллын шийдвэрийг хэвээр үлдээсэн. [REDACTED] ХХК нь БАҮХ-ийн 2023.06.23-ны өдрийн 02-2/71 тоот БДШГ-т хүргүүлсэн "дотоод зурвас"-ыг хүчингүй болгуулах гомдол гаргасантай холбогдуулан холбогдох тайлбарыг БДШГ-т дотоод зурвасаар хүргүүлж, мөн 2024.02.14-ний өдрийн 02/508 тоотор хариу өгсөн. Мөн [REDACTED] ХХК-ийн импортолсон "[REDACTED]" гэх бараатай холбоотой БЦТ-ийн шийдвэрийг хэвээр үлдээж, гомдлыг хангахаас татгалзсан шийдвэрийг хүчингүй болгуулахаар тус компани нь шүүхэд нэхэмжлэл гаргасантай холбоотойгоор хариу тайлбар болон БТКУС-ийн конвенци, Ерөнхий тайлбар дүрмийг хуулбарлан хүргүүлсэн. - Зөрчилтэй тэмцэх газраас [REDACTED] ХХК-ийн гаргасан [REDACTED] ХХК-ийн импортолсон [REDACTED] гэх 3 нэр төрлийн барааны ангилалтай холбоотой асуудлаар дахин гомдол гаргасны дагуу Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан ГУБ, ГУАБ нарт сургалт зохион байгуулах, чиглэл хүргүүлэх зэрэг арга хэмжээг	
--	--	--	--	---	--

					авсан талаарх хариуг 2024.03.13-ны өдрийн 02-2.1/051 тоот дотоод зурвасаар өгсөн. ХК-аас 2024 оны 02 дугаар сарын 19-ний өдрийн 05-0810046-24-100025 тоот мэдүүлгийн 9, 10, 12, 13 дугаар бараа болох үйлдвэрлэсэн гэж мэдүүлсэн барааны ангиллын кодын засах шаардлагыг хүлээн авахгүй талаар гомдол гаргасныг судалж үзэн тайлбарыг хүлээн авах боломжгүй талаар 2024.05.27-ны өдрийн 02-2.1/2053 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. Барааны ангилалтай холбоотой гарсан шийдвэрийн санг хөтөлж ажилласан.		
8	Барааны ангилал	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	95	1. Шаардлагатай тохиолдолд үндэсний код, хэмжих нэгжид нэмэлт, өөрчлөлт оруулсан байна	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамнаас хайлуур жоншны стандартыг шинэчилсэн, "Төмрийн хүдэр, баяжмал болон төмрийн бүтээгдэхүүн. Техникийн шаардлага MNS 7017:2023" стандартыг Стандарт, хэмжил зүйн газрын даргын 2023 оны 10 дугаар сарын 11-ний өдрийн С/39 дүгээр тушаалаар шинээр батлуулсантай холбоотойгоор төмрийн хүдэр, баяжмал, бүтээгдэхүүний үндэсний кодыг шинэчлэн боловсруулах хүсэлт ирүүлсэн. Үүнтэй холбогдуулан ГТЛ-иос холбогдох үндэсний код боловсруулах саналыг авч судлан төмрийн баяжмалыг боловсруулалтын түвшингээр нь үндэсний кодын задаргаа хийх тушаалын төслийг боловсруулсан. Үндэсний код шинэчлэн боловсруулах хүрээнд стандартуудыг судалж үзэхэд "Металлургид хэрэглэх төмрийн хүдэрт тавих ерөнхий шаардлага ба төмрийн хүдрийг орлох түүхий материалын ангилал MNS 6249:2011" гэсэн Монгол Улсын стандарт хүчинтэй мөрдөгдөж байсан тул дээрх 2 стандартын төмрийн хүдэр, баяжмал, төмрийн бүтээгдэхүүний тодорхойлолт, ангилал нь хоорондоо нийцэхгүй байгаагаас үндэсний код боловсруулахад хүндрэлтэй байгааг шийдвэрлэж өгөх хүсэлтийг 2024.04.12-ны өдрийн 02-2/1417 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн, одоогоор хариу ирүүлээгүй байна.	01.01-06.05	90
9	Барааны ангилал	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	100	2.Тарифын болон тарифын бус зохицуулалт, татварын чөлөөлөлттэй холбоотой эрх зүйн актын төсөлд санал өгч, барааны ангиллын кодыг тодорхойлсон байна.	1. Монгол Улсын хилээр 2024 онд "Импортлох мал үржүүлгийн бүтээгдэхүүний төрөл, тоо хэмжээг тогтоох тухай" Засгийн газрын тогтоолын төсөлтэй танилцан, хавсралтад заасан 14 барааны ангиллын кодыг нягталж холбогдох саналыг ХХААХҮЯ-нд 2024 оны тоот албан бичгээр хүргүүлж, Засгийн газрын 2024 оны 02 сарын 14-ний 60 дугаар тогтоолоор батлагдсан. 2. "Улсын хилээр нэвтрүүлэхийг хориглох, тарифын бус хязгаарлалт тогтоох бүлэг барааны жагсаалтыг батлах тухай" 1998 оны Улсын Их хурлын тогтоолд нэмэлт оруулах тухай төсөлд "автомашины нүүрсэн яндан, катализатор, тэдгээрийн эд анги, хаягдал, өөдөс" гэх саналыг УИХ-ын Төсвийн байнгын хорооны даргад 2024.04.16-ны	01.01-06.05	93

өдрийн 02/1453 тоот албан бичгийг хүргүүлж, УИХ-ын 2024 оны 04 сарын 25-ны өдрийн 35 дугаар тогтоолоор батлагдсан.

3. ХХААХҮЯ-наас 2024 оны 04-р сарын 19-ний өдрийн "Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай" хуулийн хүрээнд ЗГ-ын тогтоолоор батлагдах мал, амьтны тэжээл, тэжээлийн нэмэлт, улаанбуудайн гурил нийт 16 нэр төрлийн барааны жагсаалт ирүүлсний ангиллын кодыг хянаж, хуулийн заалтад хамаарахгүй 5 барааг хасах саналыг өгсөн. Энэ тогтоолын төсөл нь ЗГ-ын 2024 оны 05-р сарын 01-ний өдрийн 180 дугаар тогтоолоор батлагдсан.

4. Монгол Улсын Засгийн газрын 2023 оны 337 дугаар тогтоолоор баталсан "Татвар төлөх хугацааг сунгуулах, хэсэгчлэн төлүүлэх, татвараас чөлөөлөх журам"-ыг хэрэгжүүлэх ажлыг эрчимжүүлэх зорилгоор 2024 оны 02 сарын 29 өдөр ГЕГ-ын ТОГ, БАҮХ, ХБГ-тай хамтран Үйлдвэрлэл, технологийн парк болон Эрчим хүчний төслийг хэрэгжүүлж буй Цэнгазар ХХК, Цэцэнс майнинг энд энержи ХХК, Си Өү Эй Эл ХХК, Инфинити Спэйс ХХК зэрэг байгууллагуудтай уулзалт зохион байгуулж, санал солилцов. Тус ЗГ-ын тогтоолд хамаарах 4 төслийн нийт **2789** барааны ангиллын кодыг тодорхойлсон байна. Үүнд:

4.1. ЗГ-ын 2023 оны 337 дугаар тогтоол, ЗГ-ын 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 37-р тогтоолд заасан "импортлох техник, тоног төхөөрөмжийн иж бүрдлийг гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татварыг 2 жилийн хугацаанд хэсэгчлэн төлүүлэх" ажлыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Говь-Алтай аймгийн Тайшир сумын нутагт Дөрвөлжин шохойн чулууны ордыг түшиглэн баригдах Тайшир шохойн үйлдвэрийг барих Цэнгазар ХХК-ны ирүүлсэн **78 багц, 791** тоног төхөөрөмжийн ангиллын кодыг тодорхойлон СЯ-нд 2024.03.20-ны 01/1030 тоотоор хүргүүлэв.

4.2. Засгийн газрын 2024 оны 05 дугаар сарын 08-ны өдрийн 199 дүгээр тогтоолоор "Төв аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт Бөөрөлжүүтийн нүүрсний уурхайг түшиглэн баригдаж буй 300 МВт-ын цахилгаан стан"-ын төслийн барилга, угсралтад зориулан импортоор оруулж ирэх тоног төхөөрөмж, түүний иж бүрдэлд ногдуулах нэмэгдсэн өртгийн албан татварын төлөх хугацааг 4 жилийн хугацаагаар сунгахаар шийдвэрлэсэн. Дээрх төсөлд зориулан импортлох нийт **21 багц, 1694** нэр төрлийн тоног төхөөрөмжийн ангиллын кодыг "Барааг тодорхойлох, кодлох уялдуулсан системд үндэслэсэн гадаад худалдааны ангиллын жагсаалт"-ын дагуу тодорхойлов. Тус жагсаалтыг 2024.05.29-ний өдрийн 01/2122 тоот албан бичгээр СЯ-нд хүргүүлсэн.

4.3. Завхан аймгийн нутагт баригдах 30 МВт-ын суурилагдсан хүчин чадалтай цахилгаан станцын барилга угсралтын ажилд зориулан импортоор оруулж ирэх тоног төхөөрөмж, бараа материалд ногдуулах гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татвар төлөх хугацааг сунгах, хэсэгчлэн төлүүлэх, татвараас чөлөөлөх ажлын хүрээнд үндсэн гүйцэтгэгч Тосон энержи ХХК-ийн оруулж ирэх нийт **140** барааны барааны ангиллын кодыг нягталсан.

				4.4. ГТГТХ-ийн 38.1.20 дахь заалтын дагуу [REDACTED] үйлдвэрлэл, технологийн паркийн төслийг хэрэгжүүлэх [REDACTED] ХХК нь татвараас чөлөөлөгдөн импортлох тоног төхөөрөмж, эд анги, бараа материал нийт 611 нэр төрлийн барааны ангиллын кодыг тодорхойлуулах хүсэлт ирүүлснийг судлан жагсаалтын ширэм, хорголжны үйлдвэрийн нийт 286 тоног төхөөрөмж, бараа материалаас 107 барааны ангиллын кодыг тодорхойлон, мөн нүүрс, коксны үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжийн талаар нэмэлт тайлбар, тодруулга аван 57 барааны ангиллын кодыг тодорхойлох ажлыг хийсэн /ГУБ Ц.Урантуул тодорхойлсон/. Мөн ЗГ-ын 05-р сарын 01-ний өдрийн “Албан татвар төлөх хугацааг сунгах тухай” 191 дүгээр тогтоолоор зөвхөн тоног төхөөрөмж болон түүний иж бүрдэлд ногдуулах татварыг хойшлуулах буюу хуулийн заалт болон тогтоолд заасан барааны нэр төрөл зөрүүтэйгээс ангиллын кодыг тодорхойлоход хүндрэлтэй байгаа талаар чиглэл авах хүсэлтийг СЯ-нд 2024.06.04-ний өдрийн 02/2254 тоот албан бичгийг хүргүүлсэн.		
10	Барааны ангилал	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	-	3. Нягтлан шалгах санд оруулсан мэдээлэлд судалгаа хийх, түүний мөрөөр арга хэмжээ зохион байгуулсан байна. Тайлант хугацаанд CAIS дахь “Үнийн мэдээллийн сан” цэсний “Нягтлан шалгах үнийн жагсаалт”-д орсон бичлэгээс “БТКУС-ийн код буруу” 134 барааны ангиллын кодыг хянасан. CAIS-д 2024 оны 1-р, 2-р улирлын байдлаар бүрдүүлэлт хийгдсэн бичлэгүүдийг хянан, барааны ангиллын кодын алдааны талаар судалгаа гарган, Бүрдүүлэлтийн цахим төвд 2024.05.02-ны өдөр, гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтний 3 удаагийн сургалтаар холбогдох алдааг анхааруулсан. Гаалийн мэдээллийн автоматжуулсан систем (CAIS)-д 2023, 2024 онд БТКУС-ийн жагсаалтын Зүйл 84.01 /цөмийн реактор/ ангиллын кодоор буруу бүрдүүлэлт хийгдэж байгаа тул ГЕГ-ын Хяналт, бүрдүүлэлтийн газарт зохих хязгаарлалтыг оруулах шаардлагатай тухай Дотоод зурвас хүргүүлсэн. Үүний дүнд, CAIS програмд Зүйл 84.01 ангиллын кодоод “хязгаарлалттай импорт” анхааруулга гаргадаг болгосноор мэдүүлгийн алдаа гарахаас сэргийлэх ажил болсон.	01.01-06.05	90
11	Барааны ангилал	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	90	4. Уялдуулсан системийн хорооны шийдвэрийг орчуулан шийдвэрийн санг баяжуулсан байна. 1. Тус хэлтсийн ажлын чиг үүргийн хүрээнд ДГБ-аас гаргасан бодлогын бичиг баримтыг орчуулах, хэрэгжүүлэх зорилгоор ДГБ-ын “WCO trade tools” дээр интернет орчинд барааны ангилал, гаалийн үнэлгээ, барааны гарал үүсэл сэдвээр ажиллах эрх /Full pack -1 year, online subscription/-ийг авах ажлыг зохион байгуулж, 1 жилийн хугацаатай ДГБ-ын гишүүн орны хөнгөлөлттэй үнээр буюу 350 еврогоор авах холбогдох санхүүгийн асуудлыг шийдвэрлүүлж, онлайн эрхийг авсан. Тус эрхийг авснаар ДГБ-ын УСХорооны шийдвэрийг цаг тухай бүр авах, мөн Монгол Улс БНСУ-тай чөлөөт худалдааны хэлэлцээр байгуулах ажлын хүрээнд ГЕГ-аас	01.01-06.05	90

					хэлэлцээрийн багт ажиллаж байгаа ажилтнууд ашиглах боломжтой болсон. 2. УСХ-ны шийдвэрүүдээс сонгон 15 шийдвэрийг орчуулан CAIS програмын УСХ-ны шийдвэрийн санд оруулсан.		
12	Барааны ангилал	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	100	5.Харьяа гаалийн газар, хороодыг барааны ангилалтай холбоотой удирдамж чиглэлээр хангах, зөвлөгөө өгөх, асуудал хариуцсан ажилтнуудыг сургалтад хамруулах, чадавхижуулах ажлыг зохион байгуулсан байна.	Харьяа гаалийн газар, хороодыг барааны ангилалтай холбоотой чиглэлээр хангах, зөвлөгөө өгөх ажлын хүрээнд дараах ажлыг хэрэгжүүлж ажилласан. Үүнд: - Бүрдүүлэлтийн цахим төвд ГЕГ-аас гаргасан шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангах, нэг төрлийн барааг өөр өөр ангиллын кодод хамааруулан ангилах, бага татвартай барааны ангиллаар мэдүүлэх эрсдлээс сэргийлэх, ялангуяа Зүйл 90.18-д ангилан мэдүүлсэн барааны ангиллын кодыг нягтлан шалгах чиглэлийг 2024.03.12-ны өдрийн 02-2.1/047 тоот дотоод зурвасаар хүргүүлсэн. - 2024 оны эхний 5 сарын байдлаар бүрдүүлэлт хийгдсэн мэдүүлгүүдээс ялгавартай татвартай барааг бага татвартай бараагаар мэдүүлэх магадлал бүхий 6810.99.00, 7019.80.00, 9018.39.00, 9018.90.00 кодуудаар ангилж бүрдүүлэлт хийгдсэн мэдүүлгүүдийг нягтлан шалгаж, БЦТ-ийн бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан ГУАБ, ГУБ нарт 2024 оны 05-р сарын 02-ны өдөр БАҮХ-ээс сургалт зохион байгуулж, сургалтын үеэр алдаатай хийгдсэн мэдүүлгүүд болон цаашид анхаарах асуудлаар чиглэл, зөвлөмжийг өгсөн. Өгсөн чиглэл зөвлөмжийн дагуу "гааль зөвшөөрөв" төлвөөс буцаан нийт 6 мэдүүлгийн 19 барааны ангиллын кодыг засварлаж, нийт 6,9 сая төгрөгийн татварыг нэмж төлүүлсэн. - Гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтний анхан шатны сургалтанд 2024.02.02-ны өдөр, давтан сургалтанд 2024 оны 04-р сарын 05, 25-ны өдрүүдэд нийт 214 гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтэнд барааны ангилал болон анхаарах асуудлын талаар сургалт хийсэн.	01.01-06.05	94
13	Барааны ангилал	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	-	6.Их өгөгдлийг ашиглан хиймэл оюун ухааны тусламжтайгаар барааны ангиллын код тодорхойлоход лавлагаа болгон ашиглах платформын туршилт хийх бодлогын даалгавар боловсруулсан байна.	ДГБ-ын хөтөлбөрийн хүрээнд барааны ангиллыг хиймэл оюун ухааны тусламжтайгаар тодорхойлох ажлыг МТГ-ын ГУАБ Н.Мөнхзул туршсантай холбогдуулан тус ажлыг нэвтрүүлэх чиглэлээр хамтарсан уулзалт зохион байгуулсан. Платформыг хэрэгжүүлэх бэлтгэл ажил болох ДГБ-ын BACUDA хөтөлбөрийн буй Их өгөгдлийг ашиглан хиймэл оюун ухааны тусламжтайгаар барааны ангиллын код тодорхойлоход лавлагаа болгон ашиглах платформ (AI Based HS Code recommendation system)-ыг нэвтрүүлэхэд дэмжлэг туслалцаа авах, хамтран ажиллах хүсэлтэй байгаа талаар ГХАХ-т 2024.04.19-ний өдрийн 02-2.1/80 тоот дотоод зурвасыг хүргүүлж ДГБ-д уламжилсан. Одоогоор ДГБ-аас хариу ирүүлээгүй байна.	01.01-06.05	90

Зорилт 3. “Улсын төсвийн орлогыг шударга, үр ашигтай, үр дүнтэй бүрдүүлэх”

1	Бодлогын баримт бичгийн зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилт	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	100	ДГБ-ын Уялдуулсан системийн хорооны хуралдаанд оролцох, холбогдох шийдвэрийг орчуулсан байна.	1. ДГБ-ын Уялдуулсан системийн Хорооны 73 дугаар хуралдаанд БАҮХ-ийн БТКУС хариуцсан 2 ГУБ-ийн хамт 2024 оны 3 дугаар сарын 06-ны өдрөөс 15-ны өдрийг дуустал он лайнаар оролцов. Тус хуралдаанд ДГБ-ын 161 гишүүн орны 63 гаалийн байгууллагын төлөөлөгчид биечлэн оролцож, бусад улсууд он лайнаар оролцлоо. Тус хуралдаанаар ажлын хэсгийн бэлтгэсэн 20 барааны ангилал, мөн цаашид судлах 19 бараа, шинээр танилцуулах 20 бараа, дахин нягтлах 5 бараа нийт 64 барааны ангиллын асуудлыг хэлэлцэж зарим барааны ангиллын шийдвэр гаргаж, БТКУС-ийн 2028 оны нэмэлт, өөрчлөлтөд оруулах зарим барааны ангиллын асуудлыг хэлэлцэв. БТКУС-ийн асуудлаар нэгдмэл байдлыг хангах, цаашдын стратегийн урт хугацааны тогтвортой байдлыг хангах, гишүүн орнуудад танилцуулах зорилгоор стратегийн үнэлгээний судалгаа хийснийг танилцуулав. Мөн гаалийн лабораторийн гарын авлагыг шинэчлэх асуудлаар холбогдох танилцуулгууд хийгдэв. 2. ДГБ-ын Гаалийн үнэлгээний Техникийн хорооны 58 дугаар хуралдаанд 2024 оны 04.15-19-ний хооронд болж, БАҮХ-ийн ГУАБ, 2- ГУБ цахимаар оролцсон. 3. ДГБ-аас гаргасан 15 шийдвэрийг орчуулсан. 4. Дэлхийн худалдааны байгууллагын Гаалийн үнэлгээний хорооны нарийн бичгийн дарга нарын газраас 2024 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдрөөс 24-ний өдрийн хооронд зохион байгуулсан “ДХБ-т Гаалийн үнэлгээний асуудлаар мэдэгдэл хүргүүлэх нь” сургалт Швейцар Улсын Женев хотноо зохион байгуулагдаж Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтсийн ГУАБ Н.Цолмон оролцсон. Сургалтаар Гаалийн үнэлгээтэй холбоотой үндэсний хууль тогтоомжид “Шалгах хуудас”-аар мэдэгдэл гаргахад анхаарах асуудлууд, шаардлагуудын талаар танилцуулсан. 5. Мөн Дэлхийн худалдааны байгууллагын Гаалийн үнэлгээний хорооны хуралдаанд 2024 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдөр оролцов. ДХБ-ын гишүүн орнууд Гаалийн үнэлгээний асуудлаар нийт 28 гишүүн орны мэдэгдлийг үүний дотор Монгол Улсын хууль тогтоомж нь ДХБ-ын Гаалийн үнэлгээний хэлэлцээрт нийцэж байгаа эсэх асуудлыг ДХБ-аас хянасан тухай мэдээллийг авч хэлэлцсэн. Гаалийн үнэлгээний Хорооны хуралдаанаас гаалийн үнэлгээтэй холбоотой асуудлуудыг зохицуулж буй Гаалийн тухай хууль, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хууль зэрэг үндэсний хууль тогтоомж нь ДХБ-ын Гаалийн үнэлгээний хэлэлцээрт нийцэж байгаа тухай Монгол Улсын мэдэгдлийг хүлээн авсан. ДХБ-ын гишүүн орнууд Гаалийн үнэлгээний хэлэлцээрийн 22 дугаар зүйлд заасны дагуу гаалийн үнэлгээний асуудлаарх хууль тогтоомжоо мэдэгдэхээс гадна тус хууль тогтоомжийн	01.01-06.05	92
---	--	-------------------------	-----	---	--	-------------	----

					нийцлийг 15 асуулт бүхий "Шалгах хуудас"-аар гаргаж, ДХБ-д мэдэгдэх үүрэг хүлээдэг. Тус сургалтанд хамрагдсанаар МУ-ын "Шалгах хуудас" мэдэгдлийг төсөл байдлаар бэлтгэж, төслийг ДХБ болон ГХЯ-нд хүргүүлсэн. Олон улсын гэрээ хэлэлцээрт үндэсний хууль тогоомж нь нийцсэн байх нь ДХБ-ын худалдааны олон талт хэлэлцээрийн хэрэгжилтийг хангах, МУ-аас бусад улс оронтой чөлөөт худалдааны хэлэлцээр байгуулах, Гаалийн тухай хууль, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийг хэрэгжүүлэх, гаалийн үнэ, үнэлгээтэй холбоотой гарч байгаа маргаантай болон бусад асуудлыг шийдвэрлэхэд чухал ач холбогдолтой.		
Зорилт 4. "Гаалийн байгууллагын дэд бүтэц, чадавхыг бэхжүүлэх"							
2	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, эрх зүйн актын хэрэгжилт	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	-	Бүрдүүлэлтийн цахим төв байгуулагдсантай холбогдуулан "Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих журам"-ыг шинэчлэн боловсруулж батлуулсан байна.	1. Бүрдүүлэлтийн цахим төв байгуулж гаалийн бүрдүүлэлтийг нэг цэгт төвлөрүүлснээр гаалийн зуучлагчид тавих хяналтыг сайжруулах зорилгоор ГЕГ-ын даргын 2022 оны А/341 дугаар тушаалаар батлагдсан "Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих тухай журам"-ыг шинэчлэн боловсруулсан. Судалсан материалууд: - ДГБ-ын "Гаалийн зуучлагч" гарын авлага - ДГБ-ын "Гаалийн зуучлагчийн асуудлаарх судалгааны тайлан" - ОХУ-ын Гаалийн тухай хууль, Гаалийн зуучлагчийн үйлчлүүлэгчтэй байгуулах гэрээ - Канад Улсын гаалийн зуучлагчид лиценз олгох журам - Энэтхэгийн гаалийн зуучлагчид лиценз олгох журам - БНХАУ-ын гаалийн зуучлагч бүртгэх журам Төслийг ГЕГ-ын удирдлагуудад танилцуулж, гаалийн байгууллагын цахим хаягт санал авахаар байршуулсан. ЗББНДГ, гаалийн харьяа газар, хороод, Монголын зуучлагчдын холбооноос албан бичгээр санал авч холбогдох нэмэлт, өөрчлөлтийг тусгасан. ГЕГ-ын бүтцийн нэгж, дэргэдэх байгууллага, гаалийн газар, хороо, Монголын гаалийн зуучлагчийн мэргэшсэн холбоо ТББ-аас нийт 188 санал ирүүлсэн. Үүний 78 саналыг журмын төсөлд тусгасан нь 41,4 %-ийг эзэлж байна. Монголын гаалийн зуучлалын мэргэшсэн холбооноос 27 санал ирүүлсэн бөгөөд 11 санал тусгасан нь 40,7 % эзэлж байна. Мөн Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих журам"-ын төслийн хэлэлцүүлгийг 2024 оны 05 дугаар сарын 08-ны өдөр Гаалийн ерөнхий газарт зохион байгуулсан. Хэлэлцүүлэгт Гаалийн ерөнхий газрын бүтцийн нэгж, дэргэдэх газар, гаалийн	01.01-06.05	94

				газар хороод буюу ЗУГ, ХБГ, ТОГ, ХШУДАГ, ЗТГ, ХХ, БАУХ, БЦТ, УБГГ, УХШИГГ, ЧХОУНБГГ-аас 24 албан хаагч, Монголын гаалийн зуучлагчийн мэргэшсэн холбоо, гаалийн зуучлагч байгууллагыг төлөөлж 27 ААН-ийн 28 албан тушаалтан нийт 52 хүн оролцлоо. Хэлэлцүүлгийн явцад хэлэлцүүлэгт оролцогчдоос 9 асуудлыг хөндөж асуулт тавьсан. Санал асуулгын хуудсаар 20, нийт давхардсан тоогоор 29 асуудлыг хөндөж санал ирүүлснийг дахин нягталж эцсийн байдлаар журмын төслийг боловсруулсан. Хуулийн хэлтэст 2-2.1/102 тоот дотоод зурвасаар төслийг хянуулан хариуг авсан. Мөн Сангийн яаманд 2024 оны 05 дугаар сарын 09-ний өдрийн 01/1841 дугаартай албан бичгээр журмын төслийг хянуулахаар хүргүүлсэн. Журмын төслийг МЗХ-аар 2024.06.13-ний өдөр хэлэлцүүлэхэд бэлэн болсон.		
3	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, эрх зүйн актын хэрэгжилт	Хэрэгжилт, хувиар	100%	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, Сангийн сайдаас өгсөн үүрэг даалгаврын хэлтсийн чиг үүрэгтэй холбоотой заалтын хэрэгжилтийг ханган ажилласан байна. - Сангийн яаманд хүргүүлдэг тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилтийг 2023 оны байдлаар өөрийн нэгжийн чиг үүрэгт хамаарах 4 ажлын биелэлтийг гаргаж, 2024.02.29-ний 02-2.1/040 дотоод зурвасаар Хуулийн хэлтэст хүргүүлсэн. - Гаалийн байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан тус нэгжийн чиг үүрэгт хамаарах ажлын гүйцэтгэлийг нэгтгэн ЗУГ-т 2024.01.04-ний 02-2.1/2 дотоод зурвасаар хүргүүлсэн.	01.01-06.05	93
4	Үүрэг даалгаврын биелэлт	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	100%	ГЕГ-ын удирдлага, Захиргааны зөвлөл, Мэргэжлийн зөвлөл, Шуурхай хуралдаанаас өгсөн үүрэг даалгаврыг хугацаанд нь биелүүлж ажилласан байна. - ХШУДАГ-т 2024.02.07-ны 02-2.1/23 дотоод зурвасаар "ГЕГ-ын Барааны ангилал, гаалийн үнэлгээний асуудал хариуцсан нэгжийн үйл ажиллагааны шалгуур, үзүүлэлт", тушаалын 2.9 дүгээр хавсралт "ГЕГ-ын харьяа гаалийн газар,хороодын барааны ангилал, үнэ, үнэлгээний үйл ажиллагааны шалгуур, үзүүлэлт"-д тус тус санал өгсөн. - Тус нэгжийн 2022, 2023 оны үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалт хийсэнтэй холбогдуулан тайлан мэдээ, үнийн мэдээллийн сан, үнийн судалгаа, гомдол, маргаан шийдвэрлэлтийн танилцуулга, хийсэн гаалийн үнийн төрөлжсөн судалгаануудын файл, нэгжийн чиг үүрэгтэй холбоотой хууль, журмуудыг файлаар тус тус хүргүүлж, ХШУДАГ-ын ГУАБ-тай уулзаж, тайлбар мэдээлэл өгч ажилласан. - ЗДАП-аар удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаврын биелэлтийг тухай бүр оруулсан. - ТОГ-ын даргаас өгсөн үүрэг даалгаврын хүрээнд татварын орлогын төлөвлөгөө биелүүлэх чиглэлээр 2024 оны эхний 3 сар, 4 сар, 5 сарын эхний 10 хоногийн байдлаар гаалийн үнэ буурсан барааны судалгаа 3 удаа, тарифын ялгавартай барааны судалгаа зэргийг гаргаж өгсөн. Мөн ТОГ-с газар, хороодтой хийсэн он лайн хурлын презентацид барааны ангилал, үнэлгээний чиглэлээр анхааруулга, санамж бэлтгэн өгсөн.	01.01-06.05	94

5	Ажлын цаг ашиглалт	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	100%	Ажлын цагийн хоцролт, тасалдалгүй ажилласан байна.	Ажлын цагийн хоцрогдол, тасалтгүй ажилласан.	01.01-06.05	100
6	Үндсэн шалгуурт тусгагдаагүй бусад чиг үүргийн хэрэгжилт	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	100%	Цаг үеийн шинжтэй арга хэмжээ, ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд орж ажилласан байна.	1. ХШУДАГ-аас ГЕГ-ын даргын батлагдсан удирдамжийн дагуу БАҮХ-ийн 2022, 2023 оны үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийж, тус хэлтсийн дараах холбогдох материалууд, тайлан, тайлбарыг гаргаж өгсөн. - ГБГ-ын 2022 оны ажлын тайлан, БАҮХ-ийн 2023 оны ажлын тайлан - ГБГ, БАҮХ-ийн үндсэн мөрдөж байгаа эрхийн актууд, МЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлсэн асуудлууд, шийдвэрүүд - БАҮХ-ийн бүтэц, орон тоо, ажлын ачаалал, танилцуулга, - ГБГ, БАҮХ-ийн ГУБ нарын ажил үүргийн хуваарь - Ажлын хэсэгт ажилласан байдал - Гаалийн бүрдүүлэлт, барааны ангилал, үнэлгээ, зуучлагчийн чиглэлээр МТГ-т өгсөн програмын саналууд, шийдвэрлэгдсэн байдал - Гаалийн үнэлгээ, барааны ангиллын чиглэлээр шийдвэрлэсэн гомдол, маргаан, үр дүн, хэрэгжүүлсэн ажлууд - Гаалийн үнэлгээ, барааны ангиллын чиглэлээр хийсэн судалгаа, хэрэгжилт, бусад газар, хэлтсүүдтэй хамтран ажилласан байдал - Экспортын уул уурхайн бус бараатай холбоотой гомдол, шийдвэрлэлт - Гаалийн бүрдүүлэлтийн чиглэлээр татгалзсан, хүчингүй төлвийн мэдүүлгүүдэд тавьсан хяналт, хэрэгжүүлсэн ажлууд, гаргасан санал - Гаалийн бүрдүүлэлтийн чиглэлийн ажил хүлээлцсэн байдал, протокол - ГБГ, БАҮХ-ийн 2022, 2023 оны 7 хоног тутмын тайлан ХШУДАГ-аас ирүүлсэн холбогдох зөвлөмжийн хүрээнд ЗДАП-д хэрэгжилтийг тайлагнаж, хүргүүлсэн. 2. ОУВС-гийн 2021-2024 онд гаалийн байгууллагад хэрэгжүүлсэн "Гаалийн байгууллагын чадавхыг хөгжүүлэх төсөл"-ийн үр дүнг хэлэлцэх, ирэх 4 жилд гаалийн байгууллагатай хамтран ажиллах чиглэлээр харилцан санал солилцох асуудлаар тус бүс нутгийн гаалийн асуудал хариуцсан төслийн багтай хийх уулзалтанд 2024 оны 04 сарын 04-ний өдөр оролцож, экспортын гаалийн бүрдүүлэлт, гаалийн үнэлгээний чиглэлээр хийгдэж байгаа ажлуудыг танилцуулсан.	01.01-06.05	94

					3. Экспортонд гаргаж байгаа эрдэс бүтээгдэхүүний АМНАТ тооцох жишиг үнэ тогтоох Сангийн яамны ажлын хэсэгт орж ажиллан, сар бүр холбогдох материалуудыг судлан саналаа өгч Засгийн газрын 2016 оны "Биржийн болон зах зээлийн үнийн эх сурвалжийн нэр зарлах тухай" 81 дүгээр тогтоол, 2013 оны 131 дүгээр тогтоолыг үндэслэн сар бүр нийтэд олон улсын зах зээлийн үнийн мэдээллийг зарлаж байна. 4. ТОГ-аас татварын орлогын төлөвлөгөө биелүүлэх чиглэлээр газар, хороодын дарга нартай хуралдсан 2 удаагийн он лайн хуралд оролцож, гаалийн үнэлгээ, барааны ангилал, зуучлагчийн асуудлаар чиглэл өгсөн.		
7	Үндсэн шалгуурт тусгагдаагүй бусад чиг үүргийн хэрэгжилт	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	100%	Гаалийн байгууллагын 2024 оны авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэлтсийн чиг үүрэгт хамааралтай арга хэмжээний биелэлтийг ханган ажилласан байна.	1. ХАСХОМ-ээ шинэчлэн хуулийн хугацаанд хянуулан, цахимаар илгээсэн. 2. "Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих журам"-ыг шинэчлэн боловсруулж, журмын төслийн хэлэлцүүлгийг 2024 оны 05 дугаар сарын 08-ны өдөр Гаалийн ерөнхий газарт зохион байгуулсан. Хэлэлцүүлэгт Гаалийн ерөнхий газрын бүтцийн нэгж, дэргэдэх газар, гаалийн газар хороод буюу ЗУГ, ХБГ, ТОГ, ХШУДАГ, ЗТГ, ХХ, БАҮХ, БЦТ, УБГГ, УХШИГГ, ЧХОУНБГГ-аас 24 албан хаагч, Монголын гаалийн зуучлагчийн мэргэшсэн холбоо, гаалийн зуучлагч байгууллагыг төлөөлж 27 ААН-ийн 28 албан тушаалтан нийт 52 хүн оролцлоо. 3. "Монголын гааль" цахим хуудсанд дараах мэдээллийг байршуулж ажиллалаа: - Гаалийн байгууллагын 2024 оны авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний дагуу гаалийн байгууллагад бараагаа үнэн зөв мэдүүлэх, барааг урьдчилан мэдүүлэх, барааны ангиллыг урьдчилан тодорхойлох асуудлаар видеог ХМА-тай хамтран хийж, нийтийн хүртээл болгосон. - ДХБ-аас 2024 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдрөөс 24-ний өдрийн хооронд Швейцарын Женев хотноо зохион байгуулсан сургалт болон ДХБ-ын Гаалийн үнэлгээний хорооны хуралдаанд оролцсон талаарх мэдээлэл, ДХБ-т Гаалийн үнэлгээний асуудлаар мэдэгдэл хүргүүлэхийн ач холбогдлын талаар мэдээлэл бэлтгэж, олон нийтэд танилцуулсан. - "Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих журам"-ын төслийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулсан талаарх мэдээллийг байршуулсан.	01.01-06.05	100

Хоёр. Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин				
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)	Эхэлсэн дууссан хугацаа	Биелэлт ийн хувь
	1	2	3	4	5	6	7
1	ДГБ болон ДХБ-аас боловсруулан гаргасан бодлогын бичиг баримтыг судлах, ДГБ-аас зохион байгуулах сургалтад хамрагдан мэдлэг чадвараа дээшлүүлэх	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр, сургалтын тоогоор	100	Богино болон дунд хугацааны сургалтад хамрагдсан байна.	1. ДГБ-ын Уялдуулсан системийн Хорооны 73 дугаар хуралдаанд БАҮХ-ийн БТКУС хариуцсан 2 ГУБ-ийн хамт 2024 оны 3 дугаар сарын 06-ны өдрөөс 15-ны өдрийг дуустал он лайнаар оролцов. Тус хуралдаанд ДГБ-ын 161 гишүүн орны 63 гаалийн байгууллагын төлөөлөгчид биечлэн оролцож, бусад улсууд он лайнаар оролцлоо. Тус хуралдаанаар ажлын хэсгийн бэлтгэсэн 20 барааны ангилал, мөн цаашид судлах 19 бараа, шинээр танилцуулах 20 бараа, дахин нягтлах 5 бараа нийт 64 барааны ангиллын асуудлыг хэлэлцэж зарим барааны ангиллын шийдвэр гаргаж, БТКУС-ийн 2028 оны нэмэлт, өөрчлөлтөд оруулах зарим барааны ангиллын асуудлыг хэлэлцэв. Ингэснээр өөрийн мэдлэг чадвараа дээшлүүллээ. 2. Дэлхийн худалдааны байгууллагын Гаалийн үнэлгээний хорооны нарийн бичгийн дарга нарын газраас 2024 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдрөөс 24-ний өдрийн хооронд зохион байгуулсан "ДХБ-т Гаалийн үнэлгээний асуудлаар мэдэгдэл хүргүүлэх нь" сургалт Швейцар Улсын Женев хотноо зохион байгуулагдаж Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтсийн ГУАБ Н.Цолмон оролцсон. Сургалтаар Гаалийн үнэлгээтэй холбоотой үндэсний хууль тогтоомжид "Шалгах хуудас"-аар мэдэгдэл гаргахад анхаарах асуудлууд, шаардлагуудын талаар судалсан. 3. Мөн Дэлхийн худалдааны байгууллагын Гаалийн үнэлгээний хорооны хуралдаанд 2024 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдөр оролцов. ДХБ-ын гишүүн орнууд Гаалийн үнэлгээний асуудлаар нийт 28 гишүүн орны мэдэгдлийг үүний дотор Монгол Улсын хууль тогтоомж нь ДХБ-ын Гаалийн үнэлгээний хэлэлцээрт нийцэж байгаа эсэх асуудлыг ДХБ-аас хянасан тухай мэдээллийг авч хэлэлцсэн. Гаалийн үнэлгээний Хорооны хуралдаанаас гаалийн үнэлгээтэй холбоотой асуудлуудыг зохицуулж буй Гаалийн тухай хууль, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хууль зэрэг үндэсний хууль тогтоомж нь ДХБ-ын Гаалийн үнэлгээний хэлэлцээрт нийцэж байгаа тухай Монгол Улсын мэдэгдлийг хүлээн авсан. ДХБ-ын гишүүн орнууд Гаалийн үнэлгээний хэлэлцээрийн 22 дугаар зүйлд заасны дагуу гаалийн үнэлгээний асуудлаарх хууль тогтоомжоо мэдэгдэхээс гадна тус хууль тогтоомжийн нийцлийг 15 асуулт бүхий "Шалгах хуудас"-аар гаргаж, ДХБ-д мэдэгдэх үүрэг хүлээдэг.	01.01-06.05	94

184

ГААЛИЙН УЛСЫН АХЛАХ БАЙЦААГЧ НЭРГҮЙН ЦОЛМОНГИЙН
2024 ОНЫ ХАГАС ЖИЛИЙН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ, ҮР ДҮН,
МЭРГЭШЛИЙН ТҮВШИНГ ҮНЭЛЭХ ҮНЭЛГЭЭНИЙ ХУУДАС
(ГҮЙЦЭТГЭХ АЛБАН ТУШААЛТАН)

Байгууллагын нэр: Гаалийн ерөнхий газар

Нэгжийн нэр: Барааны ангилал, үнэлгээний хэлтэс

1. ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний гүйцэтгэлд өгсөн оноо	Төлөвлөсөн хугацаанд гүйцэтгэсэн байдал	Нийлбэр оноо	Үнэлгээний багийн хянан баталгаажуулж, дахин үнэлсэн оноо
	1	2	3	4	5
	Оноо	60 хүртэл	10 хүртэл	70 хүртэл	
Зорилт 1: Олон улсын хууль ёсны худалдааг хөнгөвчлөх, түүний аюулгүй байдлыг хамгаалах					
1	Гаалийн зуучлагч	55.45	10	65.45	
Зорилт 2: Улсын хилээр хууль бусаар бараа, тээврийн хэрэгслийг нэвтрүүлэхтэй тэмцэх					
1.	Гаалийн үнэ, үнэлгээ	53.8	9	63.8	
2.	Барааны ангилал	53.8	9	63.8	
Зорилт 3: Улсын төсвийн орлогыг шударга, үр ашигтай, үр дүнтэй бүрдүүлэхэд хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний биелэлт					
1	Бодлогын баримт бичгийн зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилт	54.4	10	64.4	
Зорилт 4: Гаалийн байгууллагын дэд бүтэц, чадавхийг бэхжүүлэхэд хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний биелэлт					
1	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэр, эрх зүйн актын хэрэгжилт	55.45	10	65.45	
2	Үүрэг даалгаврын биелэлт	56.8	10	65.8	
3	Ажлын цаг ашиглалт	60	10	70	
4	Үндсэн шалгуурт тусгагдаагүй бусад чиг үүргийн хэрэгжилт	57.9	10	67.9	
Дундаж оноо:				65.8	

2. МЭДЛЭГ, УР ЧАДВАРАА ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний биелэлтийг хувь	Нийт (15 хүртэл оноогоор)	Үнэлгээний багийн хянан баталгаажуулж, дахин үнэлсэн оноо
	1	2	3	4
1.	ДГБ болон ДХБ-аас боловсруулан гаргасан бодлогын бичиг баримтыг судлах, ДГБ-аас зохион байгуулах сургалтад хамрагдан мэдлэг чадвараа дээшлүүлэх	94%	14.1	
2.	Шинээр гарсан хууль, тогтоол, журам, зааврыг тухай бүр бие даан судалж, хууль эрх зүйн мэдлэгээ дээшлүүлэх	94%	14.1	
Дундаж оноо:			14.1	

3. ХАНДЛАГА, ЁС ЗҮЙ, УР ЧАДВАРЫН ҮНЭЛГЭЭ (НЭГЖИЙН ДАРГЫН ҮНЭЛГЭЭ)

Д/д	Үзүүлэлт	Нэгжийн даргын үнэлгээ (0-7)	Үнэлгээний багийн хянан баталгаажуулж, дахин үнэлсэн оноо
	1	2	3
1.	Хандлага, ёс зүй	7	
2.	Асуудал шийдвэрлэх	6	
3.	Хариуцлагатай байдал	7	
4.	Дүн шинжилгээ хийх	6	
5.	Ажлын цаг ашиглалт	7	
Ур чадварын үзүүлэлт (ажлын онцлогоос хамаарсан)			
6	Мэргэжлийн ур чадвар 1.	7	
Дундаж оноо:		6.8	

4. ХАНДЛАГА, ЁС ЗҮЙ, УР ЧАДВАРЫН ҮНЭЛГЭЭ (ХАМТ ОЛНЫ ҮНЭЛГЭЭ)

Д/д	Хандлага, ёс зүй, ур чадвар	Хамт олны үнэлгээ (0-8)
	1	2
1.	Хандлага, ёс зүй	8
2.	Багаар ажиллах	8
3.	Харилцаа	8
Дундаж оноо: 8		

5. ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ

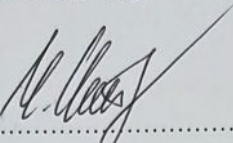
Д/д	Үнэлгээний үзүүлэлт	Үзүүлэлт тус бүрийн оноо
1.	Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний биелэлт (Нэмэлт үүрэг даалгавар (арга хэмжээ)-ын биелэлт орно)	65.8
2.	Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний биелэлт	14.1
3.	Хандлага, ёс зүй, ур чадварын үнэлгээ (Нэгжийн даргын үнэлгээ)	6.8
4.	Хандлага, ёс зүй, ур чадварын үнэлгээ (Хамт олны үнэлгээ)	8
5.	Үнэлгээний оноонд орсон өөрчлөлт (Аргачлалын 6 дугаар хэсэгт заасан холбогдох заалтыг бичих)	(..... оноо)
Нийт оноо = 94.7		
(Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний оноо + Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний оноо + Хандлага, ёс зүй, ур чадварын оноо (Нэгжийн даргын болон хамт олны үнэлгээ) - Аргачлалын 6 дугаар хэсгийн холбогдох заалтын дагуу хассан оноо + Аргачлалын 6 дугаар хэсгийн холбогдох заалтын дагуу нэмсэн оноо		

Үнэлгээ өгсөн:

Барааны ангилал, үнэлгээний
хэлтсийн даргын албан үүргийн
түр орлон гүйцэтгэгч

(албан тушаал)

Нэгжийн дарга

.....

(гарын үсэг)

/Ч.Чимгэрэл/

2024.06.10

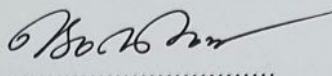
(огноо)

**Үнэлгээтэй танилцаж,
зөвшөөрсөн:**

Барааны ангилал, үнэлгээний
хэлтсийн гаалийн улсын ахлах байцаагч

(албан тушаал)

Төрийн жинхэнэ албан хаагч:

.....

(гарын үсэг)

/Н.Цолмон/

2024.06.10

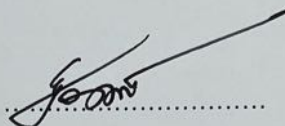
(огноо)

Үнэлгээг хянасан :

Үнэлгээний багийг төлөөлж ахлагч:

Дэд даргын албан үүргийг түр
орлон гүйцэтгэгч

(албан тушаал)

.....

(гарын үсэг)

/Г.Энхтайван/

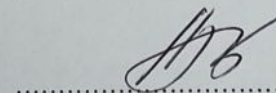
2024.07.26

(огноо)

Үнэлгээний багийн нарийн бичгийн дарга:

Хүний нөөцийн даргын
албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч

(албан тушаал)

.....

(гарын үсэг)

/Ж.Баясгалан/

2024.07.26

(огноо)

Үнэлгээг баталгаажуулсан:

Төсвийн шууд захирагч

Дарга

(албан тушаал)

(гарын үсэг)

/Р.Отгонжаргал/

2024.07.26

(огноо)